

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Justiitsminister
määrus
terviktekst
09.02.2024
Hetkel kehtiv
RT I, 06.02.2024, 10

Vanglateenistuse ametniku ja vanglaametniku kandidaadi vormiriietuse ja eraldusmärkide kirjeldus ning nende kandmise kord

Vastu võetud 14.04.2014 nr 14
[RT I, 17.04.2014, 8](#)
jõustumine 26.04.2014

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
08.01.2016	RT I, 22.01.2016, 1	25.01.2016
17.08.2016	RT I, 23.08.2016, 5	26.08.2016
21.04.2017	RT I, 29.04.2017, 1	02.05.2017
21.02.2019	RT I, 01.03.2019, 5	04.03.2019
19.07.2019	RT I, 23.07.2019, 17	01.08.2019
15.03.2022	RT I, 18.03.2022, 3	21.03.2022
19.04.2022	RT I, 22.04.2022, 1	25.04.2022
04.10.2022	RT I, 12.10.2022, 1	15.10.2022
16.12.2022	RT I, 28.12.2022, 4	01.01.2023
02.06.2023	RT I, 07.06.2023, 3	01.07.2023
01.02.2024	RT I, 06.02.2024, 1	09.02.2024

Määrus kehtestatakse [vangistusseaduse](#) § 147 lõike 2 alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Vormiriietuse kandmine vanglateenistuses

Vormiriietust kannavad vanglaametnikud, ametikoha järgi vanglateenistusse kuuluvad Justiitsministeeriumi ametnikud (edaspidi ka *vanglateenistuse ametnikud*) ja vanglaametniku kandidaadid.
[[RT I, 07.06.2023, 3](#)- jõust. 01.07.2023]

§ 2. Vormiriietus

Vormiriietus jaguneb tavavormiks, õhtuvormiks ja eririietuseks.

§ 3. Vormiriietuse värvus

- (1) Tavavorm on musta värvi. Tavavormi särk on halli või valget värvi.
- (2) Õhtuvorm on musta värvi. Õhtuvormi vest ja kaelaside on valget või musta värvi, särk on valget värvi.
- (3) Eririietuse värvus on sätestatud käesoleva määruse 2. peatüki 3. jaos.

2. peatükk

Vormiriietuse esemete kirjeldus

1. jagu Tavavormi esemete kirjeldus

§ 4. Tavavormi esemed

Tavavormi esemed on:

- 1) jopp;
- 2) püksid;
- 3) talvemüts;
- 4) nokkmüts;
- 5) vormisärk;
- 6) polosärk;
- 7) lips;
- 8) lipsunõel;
- 9) kingad;
- 10) sandaalid;
- 11) saapad;
- [RT I, 18.03.2022, 3- jõust. 21.03.2022]
- 12) püksirihm;
- 13) sõrmkindad;
- 14) seelik;
- 15) sviiter;
- 16) jakk.

§ 5. Jopp

Jopp on lühikese lõikega, eest tuuleliistuga lukk-kinnisega, püstise kraega ja taskutega. Jopi õlgadel on alus õlakute kinnitamiseks. Jopi vasakul käisel on käiseembleem. Parema rinnatasku kohal on alus nimesildi kinnitamiseks, vasaku rinna ülaosas on aas. Jopil on äravõetav kapuuts ja lisavooder. Jopi seljaosal on sõna VANGLATEENISTUS.

§ 6. Püksid

Püksid on sirgelõikelised, kahe sissetöödeldud küljetaskuga ja ühe tagataskuga. Küljetaskute servades on hall kant. Pükste värvil on vöörihma-aasad ja laiad nõõbiga suletavad lisa-vööaasad.

§ 7. Peakatted

(1) Nokkmüts koosneb mütsipõhjust ja -nokast. Mütsinokk on kaetud riidega. Nokkmütsi esiosa on tugevdatud jäigast riidest voodriga. Nokkmüts on reguleeritav vastavalt pea suurusele. Nokkmütsi esiosal on tavavormi mütsimärk ja paremale küljele on tikitud sõna VANGLATEENISTUS.

(2) Kootud talvemüts on kahekordne ja pööratud äärega. Kootud talvemütsi esiosal on tavavormi mütsimärk ja paremale küljele on tikitud sõna VANGLATEENISTUS.

§ 8. Särgid

(1) Vormisärk on halli või valget värvi, pikkade või lühikeste käistega, sirgelõikeline või kergelt taljes, eest nõõbitav, kannaga kraega, klapi rinnataskutega ja õlakutega. Vormisärgi vasakul käisel on käiseembleem ning parema rinnatasku kohal alus nimesildi kinnitamiseks. Vormisärgi vasakul rinnataskul on sissetöödeldud pliatsitasku. Vasaku rinna ülaosas on aas.

(2) Polosärk on halli värvi, lühikeste käistega, sirgelõikeline või kergelt taljes, osaliselt nõõbitava esikinnisega, kraega, ühe klapi ja sissetöödeldud pliatsitaskuga rinnataskuga ning õlakutega. Polosärgi vasakul käisel on käiseembleem, vasaku rinnatasku kohal aas ja paremal rinnal alus nimesildi kinnitamiseks.

§ 9. Lips ja lipsunõel

(1) Lips on valmis seotud sõlmega, teravnurkse otsaga, mille laius on 80 mm, ja kummikinnitusega.
[RT I, 22.01.2016, 1- jõust. 25.01.2016]

(2) Lipsunõel on kollasest metallist, klambrikujuline. Klambri peal on 13 mm kõrgune vanglateenistuse vapp.
[RT I, 22.01.2016, 1- jõust. 25.01.2016]

§ 10. Jalatsid

(1) Kingad on kinnised, musta värvi, madala või kuni 40 mm kõrguse kontsaga.

[RT I, 18.03.2022, 3- jõust. 21.03.2022]

(2) Sandaalid on musta värvi, tagant kinnised ja kinnise või väikeseaugulise ninaga.
[RT I, 18.03.2022, 3- jõust. 21.03.2022]

(3) Saapad on musta värvi, paksu tallaga, madala või kuni 40 mm kõrguse kontsaga. Saapa siseküljel on lukk-kinnis või eesosas nõõrkinnis.
[RT I, 18.03.2022, 3- jõust. 21.03.2022]

§ 11. Püksirihm

Püksirihm on mustast nahast ja 35 mm lai. Rihmal on ühe keelega hõbedane metallpannal, millel on vanglateenistuse vapp kõrgusega 13 mm ja laiusega 10 mm.

§ 12. Sõrmkindad

Sõrmkindad on musta värvi ja voodriga poolsõrmkindad või sõrmkindad.

§ 13. Seelik

Seelik on sirgelõikeline, voodriga, tõmblukk-kinnisega seljal ning kaetud sammulõhikuga. Seelik ulatub põlveõndlani.

§ 14. Sviiter

Sviiter on kootud, pikkade käistega, sirgelõikeline, kolmnurkse kaelusega, ühe rinnataskuga ja õlakutega. Sviitri õlgadel ja küünarnukkidel on riidest tugevdusdetailid. Sviitri vasakul käisel on käiseembleem. Paremal rinnal on alus nimesildi kinnitamiseks. Vasakul rinnal on klapi ja pliatsitaskuga pealeõmmeldud riidest rinnatasku ja selle kohal riidest aas.

§ 15. Jakk

Tavavormi jakk on üherealine, klassikalise lühikese lõikega, pikkade käistega, eest nõõbitav, rinnataskutega ning õlakutega. Tavavormi jaki vasakul käisel on käiseembleem, käiste läbilõikel on hall kant. Parema rinnatasku kohal on alus nimesildi kinnitamiseks. Tavavormi jaki revääril on ametiastmele vastavad kraeilustused. Tavavormi jaki esikinnisel on neli suurt vorminõõpi, käiste mansettidel kaks väikest vorminõõpi ning rinnataskutel, õlakukatetel ja jaki seljaosa allääre kaunistusdetailidel üks väike vorminõõp.
[RT I, 22.01.2016, 1- jõust. 25.01.2016]

2. jagu Õhtuvormi esemete kirjeldus

§ 16. Õhtuvormi esemed

Õhtuvormi esemed on:

- 1) vormimüts;
- 2) vormikübar;
- 3) poolmantel;
- 4) kuub;
- 5) püksid;
- 6) seelik;
- 7) särk;
- 8) vest;
- 9) kaelasidemed;
- 10) nahkindad;
- 11) sall;
- 12) kingad.

§ 17. Õhtuvormi peakatted

(1) Õhtuvormi vormimüts on poolvillasest riidest, ümmarguse põhjaga, eest püstja ja tagant langeva pehme äärega ning samast materjalist rummuga, lakknahast noka ja tormirihmaga. Tormirihm on kinnitatud kahe väikese vorminõõbiga. Rummu ümber on 28 mm laiune tammelehtede kujutisega kaunistatud mustast läikivast riidest kant. Vormimütsi nokal kantakse ametiastmele või ametikohale vastavat mütsiilustust ja esiosal mütsimärki. Vangla peainspektori vormimütsil on lakknahast tormirihma asemel kuldsest metallniidist punutud nõõr.

(2) Õhtuvormi vormikübar on vildist, eest tõstetud servaga. Rummu ümber on 28 mm laiune tammelehtede kujutisega kaunistatud mustast läikivast riidest kant. Vangla peainspektori vormikübaral on põhja ümber kuldsest metallniidist punutud nõör. Kübara esiosal kantakse mütsimärki.

§ 18. Õhtuvormi poolmantel

(1) Poolmantel on villasest riidest, üherealine, eest nõõbitav ja kaetud esiliistuga, avatud nurkkraega, sirgelõikeline, sissetöödeldud klapptaskutega ja õlakutega. Ülemine väljapaistev nõõp on suur vorminõõp, käisel on reas neli väikest vorminõõpi. Poolmantli vasakul käisel on käiseembleem.

(2) Kraerevääril kantakse ametiastmele või ametikohale vastavaid kraeilustusi.

§ 19. Õhtuvormi kuub

(1) Õhtuvormi kuub on lühike, frakilõikeline, esindusõlakutega ja ühe rinnataskuga (*spenser*). Õhtuvormi kuue mõlemal hõlmal on diagonaalselt kolm suurt vorminõõpi. Kuue hõlmasid hoiavad koos kaks suurt vorminõõpi, mis on omavahel ühendatud kuldset värvi ketiga. Käiseotstel on mansett kahe väikese vorminõõbiga.

(2) Õhtuvormi kuuel kantakse ametiastmele või ametikohale vastavaid esindusõlakuid, kuue käistel käiseilustusi ja kraerevääril kraeilustusi.

§ 20. Õhtuvormi püksid

Õhtuvormi püksid on õhtuvormi kuuega samast materjalist ja mustade lampassidega sirged frakipüksid.

§ 21. Õhtuvormi seelik

Õhtuvormi seelik on õhtuvormi kuuega samast materjalist, sirgelõikeline ja sammulõhikuga. Seelik ulatub kinganinani.

§ 22. Õhtuvormi särk

Õhtuvormi särk on valge. Särgil on tagasipööratud nurkadega püstkrae.

§ 23. Vest

Õhtuvormi vest on valge või must frakivest, mille hõlmadel on liistuga taskud ja mille esikinnis on nelja väikese vorminõõbiga.

§ 24. Kaelasidemed

(1) Meeste õhtuvormi kaelaside on musta või valget värvi kivilips.

(2) Naiste õhtuvormi kaelaside on musta või valget värvi ristlips.

§ 25. Nahkindad

Kindad on musta värvi nahast, voodriga või voodrita sõrmikud.

§ 26. Sall

Sall on valge, mõõtudega 180 × 1200 mm.

§ 27. Õhtuvormi kingad

(1) Meeste õhtuvormi kingad on musta värvi, kinnised, pidulikud lakk-kingad.

(2) Naiste õhtuvormi kingad on mustast nahast poolkõrge kontsaga pidulikud kinnised kingad.

3. jagu Eririietuse esemete kirjeldus

§ 28. Eririietuse esemed

Eririietuse esemed on:

- 1) vihmamantel;
- 2) talvepüksid;
- 3) lukuga kampsun;
- 4) pullover;
- 5) ohutusvest;

- 6) eriotstarbelised püksid;
- 7) eriotstarbeline jakk;
- 8) eriotstarbeline vest;
- 9) eriotstarbeline T-särk;
- 10) relvastatud üksuse jopp;
- 11) relvastatud üksuse jakk;
- 12) relvastatud üksuse püksid;
- 13) relvastatud üksuse T-särk;
- 14) relvastatud üksuse polosärk;
- 15) relvastatud üksuse fliisjakk;
- 16) relvastatud üksuse peakatted;
- 17) relvastatud üksuse jalanõud.
- 18) [kehtetu -RT I, 12.10.2022, 1- jõust. 15.10.2022]

§ 29. Vihmamantel

Vihmamantel on musta värvi, veekindlast materjalist, teibitud õmblustega, avara lõikega, põlvedeni ulatuv ning esikinnise, pealeõmmeldud taskute ja kapuutsiga. Kapuutsi äärt pingutatakse nõoriga. Vihmamantel on mõeldud aastaringseks kasutamiseks. Vihmamantli seljaosal on sõna VANGLATEENISTUS.

§ 30. Talvepüksid

Talvepüksid on musta värvi, sirge lõikega, lukk-kinnisega, voodriga ja kahe sissetöödeldud küljetaskuga. Sääreosal on äravõetav helkurpael. Pükste värvil on vöörihma-aasad ja laiad nõobiga suletavad lisa-vööaasad erivarustuse vöö kinnitamiseks. Püksisäärte allääres on pinguldusnõör.

§ 31. Lukuga kampsun

Lukuga kampsun on musta värvi, kootud, pikkade käistega, sirgelõikeline, kõrge kaelusega, ühe rinnataskuga ja õlakutega. Kampsuni kaelus on eest lukuga suletav. Kampsuni õlgadel ja küünarnukkidel on riidest tugevdusdetailid. Kampsuni vasakul käisel on käiseembleem. Paremal rinnal on alus nimesildi kinnitamiseks. Vasakul rinnal on klapi ja pliiatsitaskuga pealeõmmeldud riidest rinnatasku ja selle kohal riidest aas.

§ 32. Pullover

Pullover on musta värvi, kõrge kaelusega ja pikkade käistega.

§ 33. Ohutusvest

Ohutusvest on erkkollane, helkurpaelttega, sügava kolmnurkse kaelusega, eest lukuga. Ohutusvestil võivad olla aasad ja taskud. Paremal rinnal on alus nimesildi kinnitamiseks. Vasakul rinnal ja seljaosal on mustal põhjal sõna VANGLATEENISTUS.

§ 34. Eriotstarbeline vanglateenistuse ametniku riietus

(1) Eriotstarbeliste riietusesemete eesmärk on võimaldada vanglateenistuse ametnikul kanda tavalisest erinevat riietust selliste teenistusülesannete täitmisel, millega võib kaasneda tavavormi ebaotstarbekas määrumine või kulumine ja kus tavavormi kandmine ei ole otseselt vajalik.

(2) Eriotstarbelised riietusesemed on:

- 1) mustad sirged, avara lõikega, taskutega ja aasadega püksid;
[RT I, 06.02.2024, 1- jõust. 09.02.2024]
- 2) must, sirge avara lõikega, rinnataskutega, lamavkraega, tuuleliistu ja lukk-kinnisega jakk, mille vasakul käisel on käiseembleem ja lukuga tasku ning parema rinnatasku kohal alus nimesildi kinnitamiseks. Jaki seljaosal on sõna VANGLATEENISTUS;
[RT I, 06.02.2024, 1- jõust. 09.02.2024]
- 3) must, sirge avara lõikega, rinnataskutega, lamavkraega, tuuleliistu ja lukk-kinnisega vest, mille parema rinnatasku kohal on alus nimesildi kinnitamiseks. Vesti seljaosal on sõna VANGLATEENISTUS;
[RT I, 06.02.2024, 1- jõust. 09.02.2024]
- 4) halli värvi ümmarguse kaeluse ja pikkade või lühikeste käistega T-särk, mille vasakul käisel on käiseembleem ja paremal rinnal on alus nimesildi kinnitamiseks. Särki vasakul rinnal ja seljaosal on sõna VANGLATEENISTUS.

(3) Eriotstarbelist riietust võib kanda üksnes käesolevas määruses sätestatud juhtudel ja korras.

§ 35. Relvastatud üksuse riietus

(1) Relvastatud üksuse vorm on ühevärviline või mitmevärviline kamuflaazmustriga vorm.

(2) Relvastatud üksuse vormi jaki, fliisjaki ja jopi vasakul käisel on alus relvastatud üksuse funktsiooniembleemi kinnitamiseks, paremal käisel alus riigitunnuse kinnitamiseks. Vormiga kantakse relvastatud üksuse identifitseerimissilti.

(3) Relvastatud üksuse T-särgi ja polosärgi vasakul rinnal on relvastatud üksuse väike tekstembleem ja paremal käisel riigitunnus.

(4) Relvastatud üksuse jalatsid on poolkõrge või kõrge säärega.
[RT I, 12.10.2022, 1- jõust. 15.10.2022]

3. peatükk

Vormiriietusel kasutatavad eraldusmärgid

1. jagu

Eraldusmärgid ja nende kirjeldus

§ 36. Vormiriietusel kasutatavad eraldusmärgid

(1) Vormiriietusel kasutatavad eraldusmärgid on:

- 1) ametiastme või ametikoha eraldusmärgid;
- 2) vanglateenistuse vapp;
- 3) käiseembleem;
- 4) funktsiooniembleem;
- 5) mütsimärk;
- 6) nimesilt;
- 7) identifitseerimissilt;
- 8) vorminööbid;
- 9) sõna VANGLATEENISTUS;
- 10) relvastatud üksuse tekstembleem;
- 11) riigitunnus.

(2) Ametiastme või ametikoha eraldusmärgid on õlakukattel kantavad eraldusmärgid, käiseilustus, kraeilustus, esindusõlak ja mütsilustus.

§ 37. Õlakukattel kantavate eraldusmärkide kirjeldus

(1) Vastavalt ametiastmele ja ametikohale kantakse õlakukattel riigivapi kujutisega märki koos ühe või mitme suure tärniga või ühte või mitut suurt või väikest tärna (*õlak*). Vanglaametniku kandidaat kannab õlakukattel K-tähe kujutist.

(2) Riigivapi kujutisega märk on emailitud kilp, mille kuldse põhja peal on kolm sinist lõvi, kilpi ümbritseb metallniidiga tikitud kuldne pärg. Riigivapi kujutisega märgi kõrgus on 28 mm ja laius 32 mm.

(3) Suur tärn on tikitud reljeefselt kuldse metallniidiga. Suure tärna läbimõõt diagonaalis on 22 mm.

(4) Väike tärn on tikitud tasapinnaliselt kuldse metallniidiga. Väikese tärna läbimõõt diagonaalis on 16 mm.

(5) K-tähe kujutis on tikitud tasapinnaliselt kollase niidiga. K-tähe kujutise pikkus on 25 mm ja laius 18 mm.

(6) Vormiriietuse õlakukate on riidest ning selle pikkus on 100 mm ja laius 57 mm. Vanglateenistuse juhi õlakukate pikkus on 110 mm.

§ 38. Esindusõlak

Esindusõlakud on kolmenööripunutis, kahenööripunutis, ühenööripunutis ja nõörkandiga esindusõlak (lisa 1).

§ 39. Käiseilustus

(1) Käiseilustus on tikitud riigivapi kujutis, üks või mitu laia kuldset värvi eralduspaela ning üks või mitu kitsast kuldset värvi eralduspaela.

(2) Laia eralduspaela laius on 15 mm. Kitsa eralduspaela laius on 8 mm.

(3) Riigivapi kujutis on kuldse põhja peal kolm sinist lõvi, kujutist ümbritseb metallniidiga tikitud kuldne pärg.

(4) Esimese eralduspaela kaugus õhtuvormi kuue käise otsast eralduspaela alumise ääreni on 70 mm. Paelte vahe on 5 mm.

§ 40. Kraeilustus

Kraeilustus (lisa 2) on kuldse metallniidiga 80 × 35 mm alusele tikitud horisontaalasendis olev mõök, mille ümber on põimunud tammelehed, 52 × 27 mm alusele tikitud kahest tammelehest koosnev ilustus või 50 × 20 mm alusele tikitud ühest tammelehest koosnev ilustus.

§ 41. Mütsiilustus

Mütsiilustused on kahes reas või ühes reas asetsevad kuldsed tammelehed (lisa 3).

§ 42. Vanglateenistuse vapp

(1) Vanglateenistuse vapi kilp on must ja hõbedase (Pantone 877 C) äärisega. Kilbil on kujutatud vanglateenistuse vapilõvi (lisa 4).
[RT I, 22.01.2016, 1- jõust. 25.01.2016]

(2) Vanglateenistuse vapilõvi on kollane (Pantone 116 C) püstine otsa vaatav lõvi, kellel on punane keel, kaks valget kihva ja kelle esikäppade vahel on väike riigivapp.
[RT I, 22.01.2016, 1- jõust. 25.01.2016]

§ 43. Käiseembleem

(1) Käiseembleem on kootud ja sellel on kujutatud vanglateenistuse vappi. Käiseembleemi kõrgus on 100 mm ja laius 80 mm, hõbedase ääre laius on 8 mm.
[RT I, 22.01.2016, 1- jõust. 25.01.2016]

(2) Käiseembleem kinnitatakse vasaku käise välisküljele. Pikkade käistega esemel kinnitatakse käiseembleem 60 mm ölaõmblusest allapoole, lühikeste käistega esemel 40 mm ölaõmblusest allapoole.

§ 44. Mütsimärk

(1) Tavavormi mütsimärk on niidiga tikitud vanglateenistuse vapp, mille kõrgus on 45 mm ja laius 35 mm.
[RT I, 22.01.2016, 1- jõust. 25.01.2016]

(2) Vangla peainspektori, vanglateenistuse juhi ja vanglateenistuse juhi asetäitja õhtuvormi mütsimärk on 40 mm kõrgune vanglateenistuse vapp, mida ümbritseb kollasest metallist stantsitud tammepärg. Vapi tipu all on kaks tammelehte ja külgedel kummalgi pool kolm lehepaari. Õhtuvormi mütsimärgi kõrgus on 60 mm ja laius 66 mm (lisa 5). Muu vanglateenistuse ametniku ja vanglaametniku kandidaadi õhtuvormi mütsimärk on vanglateenistuse vapp.
[RT I, 22.04.2022, 1- jõust. 25.04.2022]

§ 45. Nimesilt

(1) Nimesilt on must, sildil on kollase niidiga tikitud ääristus. Nimesildi kõrgus on 30 mm ja laius 90 mm. Vanglateenistuse ametniku või vanglaametniku kandidaadi ees- ja perekonnanimi on nimesildile tikitud kahes reas ja suurtähtedega. Tähe kõrgus on 10 mm ja tekst on keskjoondatud. Nimesilti kantakse nimesildi alusele kinnitatuna vormielemendi paremal pool.
[RT I, 22.01.2016, 1- jõust. 25.01.2016]

(2) Relvastatud üksuse nimesilt on must või roheline. Sildil on relvastatud üksuse liikme perekonnanimi ja seda kantakse vormi jakil, fliisjakil või jopil.
[RT I, 12.10.2022, 1- jõust. 15.10.2022]

(3) Nimesilti kantakse ka vanglateenistuse enesekaitsevahendil, kui enesekaitsevahend varjab ära vormiriietusel oleva nimesildi.

§ 46. Identifitseerimissilt

(1) Identifitseerimissilt on must või roheline, sildil on relvastatud üksuse liikme identifitseerimisnumber. Suure identifitseerimissildi kõrgus on 130 mm ja laius 150 mm, väikese identifitseerimissildi kõrgus on 67 mm ja laius 75 mm.
[RT I, 12.10.2022, 1- jõust. 15.10.2022]

(2) Identifitseerimissilti kasutab relvastatud üksus. Identifitseerimissilti kantakse relvastatud üksuse riietusel või varustusel selleks ettenähtud kohal.

§ 47. Vorminööbid

Vorminööbid on kollasest metallist ja vanglateenistuse vapilõvi kujutisega. Suure vorminööbi läbimõõt on 20 mm, väikese vorminööbi läbimõõt on 14 mm (lisa 6).

§ 48. Sõna VANGLATEENISTUS

(1) Sõna VANGLATEENISTUS on tikitud või trükitud tasapinnaliselt kollaste suurtähtedega. Sõna kasutatakse vormiriietuse esemetel käesolevas määruuses sätestatud korras.
[RT I, 22.01.2016, 1- jõust. 25.01.2016]

(2) Tavavormi jopi, vihmamantli, eriotstarbelise jaki, vesti ja T-särgi seljaosal on sõna kõrgus 29 mm ja laius 230 mm.

(3) Ohutusvesti rinnaosal, eriotstarbelise T-särgi rinnaosal ning tavavormi peakatetel on sõna kõrgus 12,5 mm ja laius 100 mm.

(4) Relvastatud üksus kasutab sõna VANGLATEENISTUS kaitsevesti rinnaembleemil ja seljaembleemil. Rinnaembleemil on sõna kõrgus 18 mm ja laius 90 mm. Seljaembleemil on sõna kõrgus 38 mm ja laius 195 mm.

(5) Sõna VANGLATEENISTUS võib kasutada ka muudel vanglateenistuse enesekaitsevahenditel, mida kantakse koos vormiriietusega.

§ 49. Funktsiooniembleem

(1) Funktsiooniembleem on vormiriietusel kantav embleem, mis näitab vanglateenistuse ametniku teenistusvaldkonda. Funktsiooniembleem kinnitatakse vormiriietuse vasaku käise välisküljele, kui käesolevas määruuses ei ole sätestatud teisiti.
[RT I, 12.10.2022, 1- jõust. 15.10.2022]

(2) Relvastatud üksuse riietusel kantav relvastatud üksuse funktsiooniembleem on musta põhja ja kollase (Pantone 116 C) äärisega kilp, millel ristatud mõõkade taustal on kollane püstine otsa vaatav lõvi, esikäppade vahel väike riigivapp. Lõvil on punane keel ja kaks valget kihva. Kilbil lõvi taga on kaks ristatud mõõka, mõõgaotsad suunatud alla. Mõõgad on kollased, mõõkade käepidemed ja mõõgaotsad ulatuvad üle kilbi külgmiste servade. Funktsiooniembleem võib olla ka rohelist värvi (lisa 7).
[RT I, 12.10.2022, 1- jõust. 15.10.2022]

(3) Relvastatud üksuse suure funktsiooniembleemi kõrgus on 103 mm ja laius 92 mm ning väikese funktsiooniembleemi kõrgus on 50 mm ja laius 45 mm.

§ 50. Relvastatud üksuse tekstembleem

(1) Relvastatud üksuse tekstembleemil on sõnad „Relvastatud üksus”, „ESTONIAN PRISON SERVICE ARMED UNIT” ja relvastatud üksuse funktsiooniembleemi kujutis.

(2) Suure tekstembleemi kõrgus on 50 mm ja laius 283 mm. Väikese tekstembleemi kõrgus on 21 mm ja laius 120 mm (lisa 8).

§ 51. Riigitunnus

(1) Riigitunnus on mustal või rohelisel alusel Eesti riigilipu kujutis, mille all on valget värvi sõna „ESTONIA” tähekkõrgusega 6 mm ja tähejoone paksusega 1 mm. Riigitunnuse pikkus on 53 mm ja laius 65 mm (lisa 9).
[RT I, 12.10.2022, 1- jõust. 15.10.2022]

(2) Riigitunnus kinnitatakse vormiriietuse paremal käisel asuvale riigitunnuse alusele.

2. jagu

Ametiastme või ametikoha eraldusmärkide kandmise kord

§ 52. Vanglateenistuse juhi eraldusmärgid

(1) Vanglate valdkonda juhtiva Justiitsministeeriumi asekancleri (*vanglateenistuse juht*) õlakukattel on kolm suurt täрни ja riigivapi kujutisega märk. Riigivapi kujutisega märgi allserva kaugus õlaku allservast on 5 mm. Tärnide kaugus õlaku allservast tärnide keskkohani on 46 mm, 70 mm ja 94 mm (lisa 10).

(2) Vanglateenistuse juhi õhtuvormi kuue käiseilustus on kolm laia eralduspaela ja riigivapi kujutis.

(3) Vanglateenistuse juhi kraeilustus on horisontaalasendis olev mõök, mille ümber on põimunud tammelehed, mütsilustus on kahes reas asetsevad kuldsed tammelehed ja esindusõlak on kolmenõöripunutis.

§ 53. Vanglateenistuse juhi asetäitja eraldusmärgid

(1) Justiitsministeeriumi vanglate osakonna talituse juhataja (*vanglateenistuse juhi asetäitja*) õlakukattel on kaks suurt täрни ja riigivapi kujutisega märk. Riigivapi kujutisega märgi allserva kaugus õlaku allservast on 15 mm. Tärnide kaugus õlaku allservast on 56 mm ja 80 mm (lisa 10).

(2) Vanglateenistuse juhi asetäitja õhtuvormi kuue käiseilustus on kaks laia eralduspaela ja riigivapi kujutis.

(3) Vanglateenistuse juhi asetäitja kraeilustus on horisontaalasendis olev mõök, mille ümber on põimunud tammelehed, mütsiilustus on ühes reas asetsevad kuldsed tammelehed ja esindusõlak on kolmenõõripunutis.

§ 54. Vanglateenistuse juhi nõuniku, karistuse täideviimise talituse juhatajat vastavalt ametijuhendile asendava nõuniku ja vanglate osakonna peajuristi eraldusmärgid

[Kehtetu - RT I, 22.04.2022, 1- jõust. 25.04.2022]

§ 55. Vanglate osakonna talituse koosseisu kuuluva nõuniku ja sisekontrolõri eraldusmärgid

[RT I, 22.04.2022, 1- jõust. 25.04.2022]

(1) Justiitsministeeriumi vanglate osakonna talituse koosseisu kuuluva nõuniku ja sisekontrolõri õlakukattel on kaks suurt täрни. Tärnide kaugus õlaku allservast on 24 mm ja 50 mm (lisa 10).

(2) Justiitsministeeriumi vanglate osakonna talituse koosseisu kuuluva nõuniku ja sisekontrolõri õhtuvormi kuue käiseilustus on kaks laia eralduspaela.

(3) Justiitsministeeriumi vanglate osakonna talituse koosseisu kuuluva nõuniku ja sisekontrolõri kraeilustus koosneb kahest tammelehest ja esindusõlak on kahenõõripunutis.

[RT I, 22.04.2022, 1- jõust. 25.04.2022]

§ 56. Vangla peainspektori eraldusmärgid

(1) Vangla direktori ja sisekaitselise rakenduskõrgkooli vanglateenistuse kolledži direktori eraldusmärgid on:

[RT I, 06.02.2024, 1- jõust. 09.02.2024]

1) õlakukattel riigivapi kujutisega märk ja üks suur täرن. Riigivapi kujutisega märgi allserva kaugus õlakukatte allservast on 15 mm ja täрни kaugus õlakukatte allservast täрни keskkohani on 65 mm (lisa 10);

2) õhtuvormi kuue käisel üks lai eralduspael ja riigivapi kujutis.

(2) Vangla direktori asetäitja, relvastatud üksuse ülema, väljaõppe juhi ja sisekaitselise rakenduskõrgkooli vanglateenistuse kolledži erialaõppetooli juhataja eraldusmärgid on:

[RT I, 06.02.2024, 1- jõust. 09.02.2024]

1) õlakukattel kolm suurt täрни, mille kaugus õlakukatte allservast on 24 mm, 50 mm ja 76 mm (lisa 5);

2) õhtuvormi kuue käisel kolm laia eralduspaela.

(3) Vangla peainspektori kraeilustus on tammelehtedega ümbritsetud mõök, mütsiilustus on ühes reas asetsevad kuldsed tammelehed ja esindusõlak on kolmenõõripunutis.

§ 57. Esimese klassi vanglainspektori eraldusmärgid

(1) Vangla osakonna juhataja, üksuse juhi, alaealiste ja noorte järelevalve juhi, alaealiste ja noorte kriminaalhoolduse ja sekkumistegevuste juhi, sisekaitselise rakenduskõrgkooli vanglateenistuse kolledži erialaõppejõu ja vanglaametniku ettevalmistusteenistust läbiviiva muu asutuse korrektsioonialast haridust andva struktuuriüksuse juhi eraldusmärgid on:

[RT I, 06.02.2024, 1- jõust. 09.02.2024]

1) õlakukattel kaks suurt täрни, mille kaugus õlakukatte allservast on 24 mm ja 50 mm (lisa 10);

2) õhtuvormi kuue käisel kaks laia eralduspaela.

(2) Vangla peaspetsialisti ja vanglaametniku ettevalmistusteenistust läbiviiva muu õppeasutuse korrektsiooni erialaõppejõu eraldusmärgid on:

1) õlakukattel üks suur täرن, mille kaugus õlakukatte allservast on 50 mm (lisa 10);

2) õhtuvormi kuue käisel üks lai eralduspael.

(3) Esimese klassi vanglainspektori kraeilustus koosneb kahest tammelehest ja esindusõlak on kahenõõripunutis.

§ 58. Teise klassi vanglainspektori eraldusmärgid

(1) Teise klassi vanglainspektori õlakukattel on kolm väikest täрни. Tärnide kaugus õlakukatte allservast on 24 mm, 50 mm ja 76 mm (lisa 10).

(2) Teise klassi vanglainspektori õhtuvormi kuue käisel on kolm kitsast eralduspaela.

(3) Teise klassi vanglainspektori kraeilustus koosneb ühest tammelehest ja esindusõlak on ühenõripunutis.

§ 59. Esimese klassi valvuri eraldusmärgid

(1) Esimese klassi valvuri õlakukattel on kaks väikest täрни. Tärnide kaugus õlakukatte allservast on 24 mm ja 50 mm (lisa 10).

(2) Esimese klassi valvuri õhtuvormi kuue käisel kaks kitsast eralduspaela.

(3) Esimese klassi valvuri esindusõlak on nõörkandiga esindusõlak, kraereväär on kraeilustuseta.

§ 60. Teise klassi valvuri eraldusmärgid

(1) Teise klassi valvuri õlakukattel on üks väike tärn. Täрни kaugus õlakukatte allservast on 50 mm (lisa 10).

(2) Teise klassi valvuri õhtuvormi kuue käisel on üks kitsas eralduspael.

(3) Teise klassi valvuri esindusõlak on nõörkandiga esindusõlak, kraereväär on kraeilustuseta.

§ 61. Vanglaametniku kandidaadi eraldusmärgid

Vanglaametniku kandidaadi õlakukattel on K-tähe kujutis, mille kaugus õlakukatte allservast on 25 mm (lisa 10).

4. peatükk

Vormiriietuse kandmise kord

§ 62. Üldnõuded

(1) Teenistusülesannete täitmisel kannab vanglateenistuse ametnik ja vanglaametniku kandidaat tavavormi, eririietust või õhtuvormi käesolevas määruses sätestatud korras, välja arvatud juhul, kui erand on põhjendatud tulenevalt teenistusülesande olemusest.

(2) Koos vormiriietusega on teenistusülesannete täitmisel keelatud kanda nähtavale jäävaid riietusesemeid, mis ei kuulu vormiriietuse hulka, välja arvatud juhul, kui käesolevas määruses on sätestatud teisiti. Keelatud on koos kanda tavavormi, õhtuvormi või eririietuse esemeid, välja arvatud juhul, kui käesolevas määruses on sätestatud teisiti.

[RT I, 22.01.2016, 1- jõust. 25.01.2016]

(3) Tööle minnes ja töölt tulles on lubatud vormiriietust kanda, kuid seda sellisel viisil, mis ei kahjusta vanglateenistuse mainet. Välismaal viibides on vormiriietust lubatud kanda üksnes vanglateenistuse juhi, vangla direktori või õppeasutuse juhi loal.

(4) Vanglateenistuse ametnik ja vanglaametniku kandidaat hoolitsevad neile väljastatud vormiriietuse puhtuse, korrashoiu ja säilimise eest ning on kohustatud teavitama vormiriietuse kadumisest või hävimisest. Vormiriietuse esemeid ei tohi ise ümber õmmelda.

[RT I, 22.01.2016, 1- jõust. 25.01.2016]

(5) Vormiriietuse pükstega kantakse isiklikke musta värvi pikema säärega sokke, mustrita põlvikuid või sukkpükse, seelikuga mustrita ihuvärvi sukki või sukkpükse. Jopiga võib kanda isiklikku ühevärvilist musta salli, millel ei ole näha kaubamärki.

[RT I, 22.01.2016, 1- jõust. 25.01.2016]

(6) Vormiriietuse peal on keelatud kanda kaela- ja käekette. Sõrmused, kõrvarõngad ja muud ehted ei tohi olla silmatorkava värvi ja kujuga ega sisaldada vaenu õhutavaid ja Eestit okupeerinud riikide sümboloid. Kanda võib kihla-, abielu- ja koolilõpusõrmust. Kõrvarõngaste läbimõõt ei tohi olla üle 10 mm. Nina-, kulmu- ja muid selliseid rõngaid ei ole lubatud kanda.

(6¹) Vormiriietusel võib kanda rinnamärke. Vormiriietusel lubatavate rinnamärkide loetelu ning kandmise korra kehtestab Justiitsministeeriumi vanglate valdkonna asekancler.

[RT I, 23.07.2019, 17- jõust. 01.08.2019]

(7) Vormiriietuse eseme nõõbid ja paelad peavad olema kinni. Käiseid ja püksisääri üles ei tõmmata ega keerata.

(8) Soeng peab olema korrektne. Juuksed võivad olla värvitud vaid loomulikku tooni. Pikki juukseid peab kandma tagasihoidlikus soengus kinnipandult, kinnitusvahend ei tohi ametniku turvalisust ohtu seada. Tukk võib ulatuda kuni kulmudeni.

[RT I, 22.01.2016, 1- jõust. 25.01.2016]

(9) Jumestus ja maniküür peavad olema tagasihoidlikud.

(10) Habe ja vuntsid peavad olema hooldatud ja piiratud.

(10¹) [Kehtetu -RT I, 01.03.2019, 5- jõust. 04.03.2019]

(11) Parfüümi võib kasutada tagasihoidlikult.

(12) Vormiriietus koos eraldusmärkidega peab olema puhas ja triigitud (hooldatud), seda peab kandma korrektselt ja väarikalt.

§ 63. Tavavormi kandmine

(1) Tavapärase teenistuskohustuste täitmisel kannab vanglaametnik üldjuhul tavavormi esemeid ja eraldusmärke. Vanglaametniku kandidaat kannab tavavormi ja eraldusmärke õppetöö ajal. Vanglateenistusse kuuluv Justiitsministeeriumi ametnik on kohustatud kandma tavavormi ja eraldusmärke, kui ta täidab vanglas teenistusülesandeid või viibib vanglas ja puutub kokku kinnipeetavatega.

(2) Särki kõik nõõbid peavad olema kinni. Särki kantakse pükste sees. Vormisärki kantakse lipsuga. Lips kinnitatakse lipsunõelaga neljanda nõõbi kohal. Lipsu ots peab kandmisel ulatuma püksirihmani, kuid see ei või varjata püksirihma pannalt. Polosärgiga ei kanta sviitrit.
[RT I, 22.01.2016, 1- jõust. 25.01.2016]

(3) Pükse kantakse rihmaga. Püksisäärte kantakse jalatsi peal.

(4) [Kehtetu -RT I, 22.01.2016, 1- jõust. 25.01.2016]

(5) Tavavormiga kantakse õues peakatet. Vanglateenistuse või sisekaitse rakenduskõrgkooli territooriumil võib tavavormi kanda ilma peakatteta, välja arvatud juhul, kui kantakse joppi. Tavavormi võib õues olles kanda peakatteta, kui õhutemperatuur on kõrgem kui +25 kraadi. Siseruumides üldjuhul peakatet ei kanta. Nokkmütsi mütsinokk peab asetsema eespool.

[RT I, 22.01.2016, 1- jõust. 25.01.2016]

(5¹) Tavavormi valget vormisärki ja jakki kandes võib kanda õhtuvormi peakatet.
[RT I, 23.08.2016, 5- jõust. 26.08.2016]

(6) Tavavormi seelikut, jakki ja valget vormisärki on lubatud kanda vanglateenistuse juhi, vangla direktori või õppeasutuse juhi loal esindusülesannete täitmisel, vastuvõttudel ja vanglateenistuse või muudel ametlikel pidulikel üritustel.

§ 64. Õhtuvormi kandmine

(1) Õhtuvormi võib kanda pidulikel vastuvõttudel, kus eeldatakse piduliku vormi, smokingu või fraki kandmist.

(2) Õhtuvormiga kantakse musta vesti ja musta kaelasidet. Kui etiketi kohaselt on nõutav fraki kandmine, kantakse valget vesti ja valget kaelasidet.

§ 65. Eririietuse kandmise erisused

(1) Eririietust kantakse, kui seda on vaja ja otstarbekas kanda lähtuvalt täidetavast teenistusülesandest.

(2) Tavavormi esemetega koos võib kanda vihmamantlit, talvepükse, lukuga kampsunit ja pulloveri.

(3) Eriotstarbelist riietust võib kanda üksnes teenistuskohaga tegelemisel, vangla ruumide ja territooriumi ning seal viibiva kinnipeetava läbiotsimisel või ametnik, kelle põhiülesanne on tegeleda isikutega, kes on 48 tunniks kinni peetud, sundtoomisele allutatud või kainenema toimetatud jooes seisundis.

[RT I, 18.03.2022, 3- jõust. 21.03.2022]

(3¹) Eriotstarbelise riietuse esemeid kantakse kas komplektina või kui teenistusülesandest tulenevalt on põhjendatud, võib esemeid kanda tavavormi esemete peal nende kaitsmise eesmärgil või tavavormiga kombineeritult. Eriotstarbelise riietuse esemeid võib nähtavale jäävalt kanda koos tavavormi jopiga, jalanõudega ja peakatetega ning eririietuse lukuga kampsuniga ja pulloveriga.

[RT I, 18.03.2022, 3- jõust. 21.03.2022]

(4) Ohutusvesti võib kanda iga vormiriietuse esemega. Ohutusvesti kandmine vormiriietuse teiste esemete peal on kohustuslik seaduses sätestatud juhtudel.

(5) Relvastatud üksuse riietust võib kanda vaid relvastatud üksuse liige.

(6) Relvastatud üksuse ülesannete täitmisel kantakse riietusel identifitseerimissilti. Relvastatud üksuse liige kannab relvastatud üksuse riietusel nimesilti, kui nimesildi kandmise on otsustanud relvastatud üksuse ülem. [RT I, 12.10.2022, 1- jõust. 15.10.2022]

(7) Relvastatud üksuse ülema või rühma juhi loal võib relvastatud üksuse riietust kanda ilma alusele kinnitatavate eraldusmärkideta, välja arvatud üksuse ülesannete täitmisel. [RT I, 12.10.2022, 1- jõust. 15.10.2022]

(8) Eririietusega peakatte kandmisele kohaldatakse tavavormiga peakatte kandmise kohta sätestatud. [RT I, 22.01.2016, 1- jõust. 25.01.2016]

§ 66. Vormiriietuse väljastamine ja tagastamine

(1) Vanglateenistuse ametnikule ja vanglaametniku kandidaadile väljastab vanglateenistus vormiriietuse esemed tema teenistuses oleku või ettevalmistusteenistuse läbimise ajaks. Vormiriietuse kandmise õiguse äralangemise korral tagastab vanglateenistuse ametnik ja vanglaametniku kandidaat vormiriietuse puhtana ja korrastatuna. Tagastada tuleb ka vormiriietuse ese, mis vahetatakse välja käesoleva määruse § 67 lõikes 2 sätestatud juhtudel. [RT I, 22.01.2016, 1- jõust. 25.01.2016]

(2) Vanglateenistuse ametnikule ja vanglaametniku kandidaadile väljastatakse vaid need vormiriietuse esemed, mida ta vajab teenistuskohustuste täitmiseks. Tavavormi seelik, jakk ja valge särk väljastatakse üksnes vajaduspõhiselt, kui ametnikul on lubatud neid kanda.

(3) Eririietuse või õhtuvormi ese väljastatakse ametnikule üldjuhul ajutiselt ja vaid juhul, kui ta vajab seda teenistusülesande või esindusülesande täitmiseks. Kui vajadus, milleks eririietuse ese või õhtuvormi ese väljastati, langeb ära, tagastatakse vormiriietuse ese puhtana ja korrastatuna.

(4) Vanglateenistuse juht, vanglateenistuse juhi asetäitja ja vangla peainspektor soetavad endale õhtuvormi, kui nad soovivad seda kanda. Soetatud õhtuvormi ei pea ametnik teenistusest lahkumisel tagastama, kuid seda ei või kanda koos vanglateenistuse eraldusmärkidega. [RT I, 22.04.2022, 1- jõust. 25.04.2022]

(5) Vormiriietuse üle peetakse arvestust.

§ 67. Vormiriiete varustusnormid

(1) Vormiriietuse väljastamisel lähtutakse varustusnormidest (lisa 11).

(2) Vormiriietuse ese vahetatakse välja, kui see on teenistuskohustusi täites muutunud kõlbmatuks või kaotanud oma esindusliku välimuse. Eseme mahakandmine vormistatakse aktiga.

5. peatükk Rakendussätted

§ 68. Üleminekuperiood

(1) Vabariigi Valitsuse 30.11.2006. a määruses nr 244 „Vanglateenistuse ametniku ja vanglaametnikukandidaadi vormiriietuse ja eraldusmärkide kirjeldus ning nende kandmise kord” kirjeldatud vormiriietuse esemeid ja eraldusmärke, mis erinevad käesolevas määruses kirjeldatutest, võib väljastada ajani, kuni on soetatud käesolevas määruses kirjeldatud vormiriietuse esemed ja eraldusmärgid, ning neid võib kanda kuni nende kasutuskõlbmatuks muutumiseni.

(2) Käesoleva määruse jõustumisest alates ei või vormiriietusena kanda sellist eset, mida käesolev määrus ette ei näe.

(3) Nimesildid, mis ei vasta käesoleva määrusega kehtestatud nimesildi kirjeldusele, vahetatakse välja ühe aasta jooksul käesoleva määruse jõustumisest alates.

§ 69. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 26. aprillil 2014. aastal.

Lisa 1 Esindusõlakud
[RT I, 22.04.2022, 1- jõust. 25.04.2022]

[Lisa 2 Kraeilustused](#)
[RT I, 22.04.2022, 1- jõust. 25.04.2022]

[Lisa 3 Mütsilustused](#)
[RT I, 22.04.2022, 1- jõust. 25.04.2022]

[Lisa 4 Käiseembleem](#)

[Lisa 5 Mütsimärk](#)
[RT I, 22.04.2022, 1- jõust. 25.04.2022]

[Lisa 6 Vorminööbid](#)

[Lisa 7 Relvastatud üksuse funktsiooniembleem](#)

[Lisa 8 Relvastatud üksuse tekstembleem](#)

[Lisa 9 Riigitunnus](#)

[Lisa 10 Õlakukattel kantavad eraldusmärgid](#)
[RT I, 06.02.2024, 1- jõust. 09.02.2024]

[Lisa 11 Vormiriietuse varustusnormid](#)
[RT I, 22.01.2016, 1- jõust. 25.01.2016]